

ventioner, væsentlige dele af MARPOL-konventionen er trådt i kraft i løbet af 80'erne og en ny international aftale om assistance på globalt plan i forbindelse med olieforureningsulykker (OPRC) er undertegnet.

Helsingforskonventionen har været igennem en revisionsproces, Oslo- og Pariskonventionerne er lagt sammen og revideret og en revisionsproces er igangsat omkring den globale London-konvention om dumpning.

Rammerne for den danske indsats i dette arbejde og i forbindelse med Nordsøkonferencerne (jf. nedenfor) har bl.a. været en række dagsordener, som er vedtaget af Folketinget enstemmigt eller med stort flertal: D 28 fra februar 1987 (om forbedret indsats mod grænseoverskridende forurening i Europa), D 16 fra november 1987 (om havafbrænding), D 22 fra november 1987 (forud for den 2. Nordsøkonference, om bl.a. dumpning), D 17 fra februar 1990 (forud for den 3. Nordsøkonference, om bl.a. renere teknologi, bindende aftaler, dumpning og afbrænding) og D 6 fra februar 1991 (forud for revisionen af Helsingforskonventionen, om bl.a. udbygning af deltagerkredsen, forsigtighedsprincippet og princippet om ren teknologi)

En vigtig faktor i flere af processerne inden for de forskellige konventioner har været rækken af Nordsøkonferencer på ministerniveau. Disse konferencer har medvirket til at fremme arbejdsprocessen inden for især Oslo- og Pariskommissionerne og til dels også inden for MARPOL-konventionen. Konferencerne er mundet ud i en serie af deklarationer – indeholdende politiske direktiver og målsætninger – som har været retningsgivende for arbejdet inden for havkonventionerne og konferencerne har med deres politiske prioriteringer og styring i høj grad vitaliseret beslutningsprocesserne i det internationale havforureningssamarbejde. Nordsøkonferencerne bygger ikke på nogen mellemstatslig aftale i form af en konvention – et forhold, der understreger konferencerens politiske karakter.

Den første Nordsøkonference fandt sted i 1984 i Bremen, den anden i London i 1987, den tredje i den Haag i 1990 og den fjerde finder sted i Danmark i 1995.

Nordsøkonferencerne har benyttet det faglige grundlag, der er skabt inden for havkonventionerne, til at træffe en række vidtgående beslutninger, bl.a. om ophør med dumpning af industriaffald i Nordsøen, halvering af udledningerne af næringssalte og miljøfarlige stoffer, skærpet indsats over for forurening fra skibe samt udarbejdelse af en redegørelse for miljøtilstanden i Nordsøen.

Helsingforskonventionen (Konventionen til beskyttelse af havmiljøet i Østersøområdet) har været gennem en revisionsproces, som har resulteret i en ajourført og moderniseret konvention – undertegnet den 9. april 1992.

Der er sket tilføjelser, ændringer eller opstramninger på bl.a. følgende områder:

De nyeste miljølpolitiske principper og redskaber, såsom forsigtighedsprincippet, bedst tilgængelig teknologi, bedste miljømæssig praksis, er optaget i konventionsteksten som grundlæggende principper for beslutninger af hensyn til havmiljøet i Østersøen; afbrænding af affald på havet er udtrykkeligt erklæret forbudt; udledninger fra off-shore virksomhed og forurening fra skibe reguleres i særskilte bilag; lystfartøjer omfattes af konventionen; konventionen udvides geografisk til at dække de indre farvande og udveksling af informationer medlemslandene imellem om forskellige tiltag af betydning for beskyttelsen af havmiljøet i Østersøen formaliseres.

En revideret konvention til erstatning for Oslokonventionen (konventionen til forhindring af havforurening ved dumpning fra skibe og luftfartøjer) og Pariskonventionen (konventionen om forhindring af landbaseret havforurening) blev undertegnet den 22. september 1992. Den nye konvention har titlen »Konventionen til beskyttelse af havmiljøet i det Nordøst-Atlantiske område«.

Konventionen er opbygget som en generel tekst med 4 bilag, der udgør en integreret del af konventionen: Forebyggelse og eliminering af landbaseret forurening, forebyggelse af forurening ved dumpning og afbrænding, forebyggelse og eliminering af forurening fra offshore virksomhed samt overvågning og vurdering af kvaliteten i havmiljøet.

Af væsentlige ændringer i forhold til de »gamle« (endnu gældende) konventioner kan fremhæves følgende, der i alle tilfælde har været danske »mærkesager« i konventionsarbejdet: en udvidelse af konventionens dækningsområde til på et senere tidspunkt også at kunne omfatte aktiviteter, som kan påvirke havmiljøet, f.eks. sand og grusgravning; indarbejdelse af forsigtighedsprincippet og forurenerebetaler-princippet; indarbejdelse af principperne om bedst tilgængelig teknologi og bedste miljømæssige praksis og til dels renere teknologi; etablering af en enhedsliste, som bl.a. omfatter næringssalte; et generelt princip om forebyggelse og eliminering af tilledninger af toksiske, persistente og bioakkumulerbare stoffer til havmiljøet; indarbejdelse af et forbud mod industridumpninger og afbrænding af affald på havet og fra 1998 af kloakslam; et forbud mod dumpning af alle typer af radioaktivt affald –